

τὸ πλησίον τῆς Θεσσαλονίκης χωρίον Γαλατίσταν καὶ εὐρῶν ἐκεῖ μονιδριόν τι πεπαλαιωμένον, ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας, ἀνεκαίνισε καὶ κατέκτισεν ἐν αὐτῷ μετὰ τῶν συμμαθητῶν του. Μετ' ὀλίγον συνήχθησαν ἐκεῖ μέχρις ἑκατὸν πεντήκοντα-μοναχοί, οἵτινες ἐξέλεξαν τούτον ἡγούμενον⁽¹⁾.

Ἵστερον μαθητῆς καὶ Θεοφάνους τοῦ Ἐλεαβούλκου ὁ Θεωνᾶς γενόμενος προεχειρίσθη ἀρχιεπίσκοπος Παροναξίας, καὶ ὡς τοιοῦτος ἔγραψεν ἐπιστολὴν δημοσιευθεῖσαν ὑπὸ Κρουσίου ἐν τῇ Τουρκογραφίᾳ. Τῷ 1560 ὠνομάσθη πατριάρχικὸς ἔξαρχος, καὶ ὡς τοιοῦτος ἔγραψε τὸ εἰς τὰς διδασχὰς τοῦ Ἐρτοῦρου προοίμιον. Ἵστερον προεβιβάσθη μητροπολίτης Θεσσαλονίκης, καὶ ὡς τοιοῦτος ὑπογράφεται εἰς τὴν ἐν ἔτει 1565 καθάρσει τοῦ πατριάρχου Ἰωάσαφ.

Κατὰ τὸ Νέον μαρτυρολόγιον μετὰ θάνατον ὁ Θεωνᾶς κατελέχθη ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἁγίων

Ἐγραψε προοίμιον εἰς τὰς ἐν ἔτει 1560 τυπωθείσας ἐν Βενετίᾳ διδασχὰς τοῦ Ἐρτοῦρου, κλπ.

Ὁ Δωρόθεος ἐν τῷ Χρονογράφῳ καταλέγει τὸν Θεωνᾶν μεταξὺ τῶν θαυμαστῶν μαθητῶν τοῦ Θεοφάνους· Δημήτριος δὲ ὁ Θεσσαλονικεὺς γράφων ἐν ἔτει 1560 πρὸς τὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως καλεῖ αὐτὸν ἄνδρα σοφὸν, καὶ τάληθές κρῖναι δυνάμενον⁽²⁾.

Μάξιμος Μοργούνιος.

Ἐμμανουὴλ⁽³⁾ πρὸ τῆς μοναχικῆς μετωνυμίας καλούμενος, ἐγεννήθη ἐν Κρήτῃ⁽⁴⁾ τῷ 1530, ἐκ πατρὸς ἐμπόρου, ὅστις ἀπελθὼν εἰς Βενετιάν πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος παρέλαβε καὶ τὸν υἱὸν του, κομιδῇ νέον, καὶ ἀπέστειλεν εἰς Πατάβιον πρὸς ἐκπαίδευσιν. Ἐπὶ τετραετείᾳ διακούσας φιλολογίαν καὶ νομικά, ἔλαβε τὸν στέ-

(1) Νέον Μαρτυρολόγιον, "Ἀθλησις ὁσιομάρτυρος Ἰακώβου.

(2) Turcogracia.

(3) Κατὰ λάθος ὁ συμπολίτης του Παπαδόπουλος (Histor Gymn. Patav. I, σελ. 264) λέγει αὐτὸν Μιχαὴλ ἐν τοῖς κοσμικοῖς· αὐτὸς δὲ Μοργούνιος, πρὸ τῆς μετωνυμίας, εἰς τὰς ἐκ Παταβίου ἐπιστολάς του πρὸς Ῥινάλδον Μονελέτον (1569) καὶ Ἰερεμίαν τὸν πατριάρχην (1574), ὡς καὶ ἐν τῷ εἰς Φουρλάνον ἐπιγράμματι Ἐμμανουὴλ ὀνομάζεται. Καὶ Κρούσιος δὲ γράφων τῷ 1582 πρὸς τὸν ἐν Κρήτῃ Μορζήνον «ἀσπάξου δ' ἔτι, λέγει, τὸν κύριον Ἐμμανουὴλ Μοργούνιον». Ἐμμανουὴλ δὲ καὶ ἐν σελ. 527 τῆς Τουρκογραφικῆς ὁμοίως ὁστος καλεῖται.

(4) Ὁ Φαβρίκιος (Biblioth. Gr. X, σελ. 538) συγγέων τὴν πατρίδα μετὰ τῆς ἐπισκοπῆς, Κυθήριον καλεῖ τὸν Μοργούνιον, ὅστις εἰς τὴν πρὸς Δαβὶδ Ἐσχελίον ἐπιστολὴν ὑπογράφεται «Μάξιμος ταπεινὸς ἐπίσκοπος Κυθήρων ὁ Κρής».